

איכות החיים של אוכלוסיות בחברה הישראלית

ניצה (קלינר) קסיר ודמיטרי רומנוב

העיקר הבריאות

המכון
החודשי
למחקר
מדיניות

הערכה עצמית של בריאות

שיעור המעריכים את מצב בריאותם כטוב

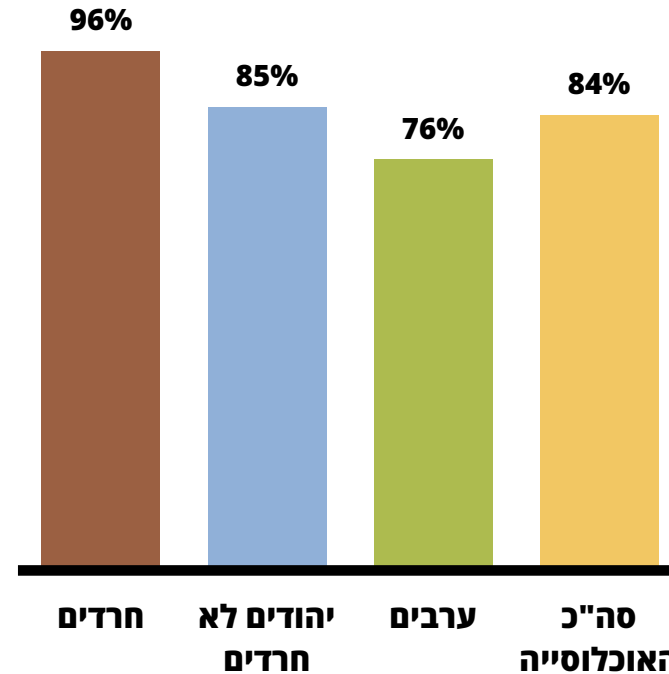
בני 20 ומעלה

■ גורמים סובייקטיביים להערכה חיובית

- "שמח בחלקו" ואופטימיות
- תלונה עלולה להיתפס ככפיות טובה – בריאות תקינה נתפסת כמתנה משמיים
- אמונות עממיות בכוח הדיבור עלולות למנוע מלהעיד על בריאות לקויה
- לא תמיד יש מודעות מלאה למצב הבריאותי

■ גורמים אובייקטיביים להערכה חיובית

- ממוצע הגיל נמוך יותר בחברה החרדית
- אותם גורמים המשפיעים על תוחלת החיים הגבוהה בחברה החרדית (להלן)

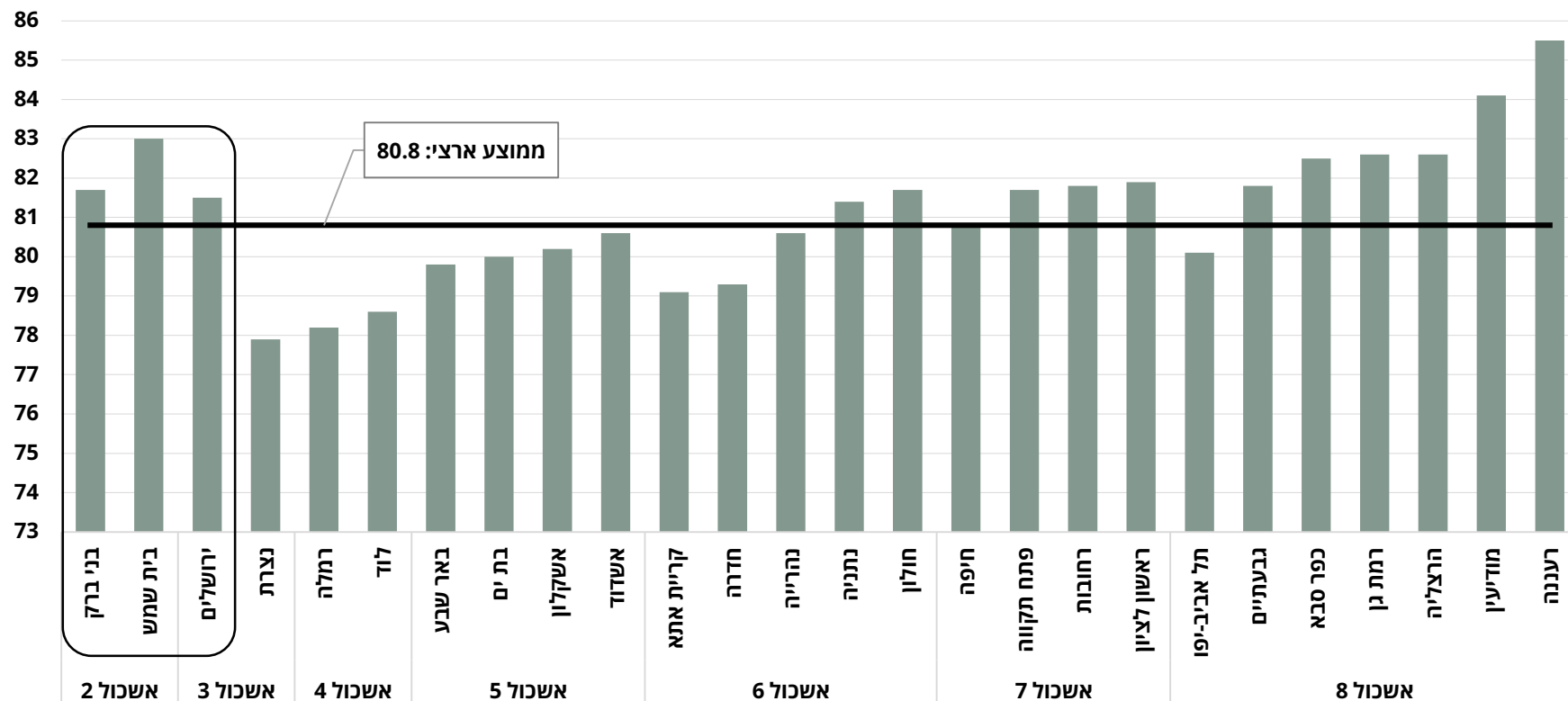

מקור: ניצה (קלינר) קסיר ודמיטרי רומנוב, המכון החרדי למחקרי מדיניות. נתונים: הסקר החברתי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, 2016.

תוחלת חיים

תוחלת חיים בלידה לפי יישוב מגורים ואשכול חברתי-כלכלי

ביישובים המונים למעלה מ-50,000 תושבים

נתונים: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, 2015, "פרופיל בריאות-חברתי של היישובים בישראל 2005-2009", פרסום מס' 1580.

הסברים מרכזיים לכך שהערים החרדיות מאופיינות בתוחלת חיים גבוהה למרות שיוכן לאשכול חברתי-כלכלי נמוך:

הענקת משמעות לחיי הפרט, הפגת
מתחים וסיפוק תמיכה ברגעי משבר

- אמונה ומסגרת דתית חזקה
- קהילתיות והון חברתי גבוה

▪ גורמי סיכון מופחתים:

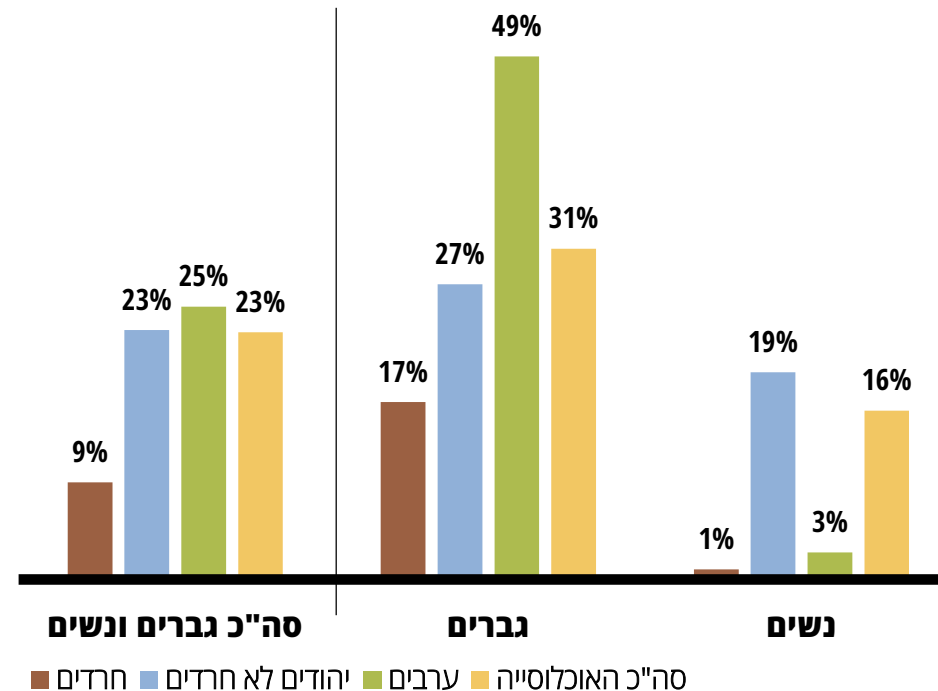
- תאונות בעבודה – שכיחות נמוכה של תעסוקה במקצועות עתירי סיכון פיזי
- פגיעות בצבא – אינם משרתים בצבא
- תאונות דרכים – שימוש רב בתחבורה הציבורית, הבטוחה יותר מהרכב פרטי
- אלכוהול, סמים וסיגריות – פחות נפוצים בחברה החרדית

אורחות חיים: עישון סיגריות

שיעור המעשנים*

לפי מין, בני 20 ומעלה

- שיעור מעשנים נמוך בציבור החרדי
- ירידה ניכרת בשיעור המעשנים בעשור האחרון בחברה החרדית
- הסבר לירידה: שינוי תפיסתי שעברה החברה החרדית בשנים האחרונות
- שינוי על רקע: פסקי הלכה, ספרים והבעות עמדה פומביות האוסרות או מגנות עישון

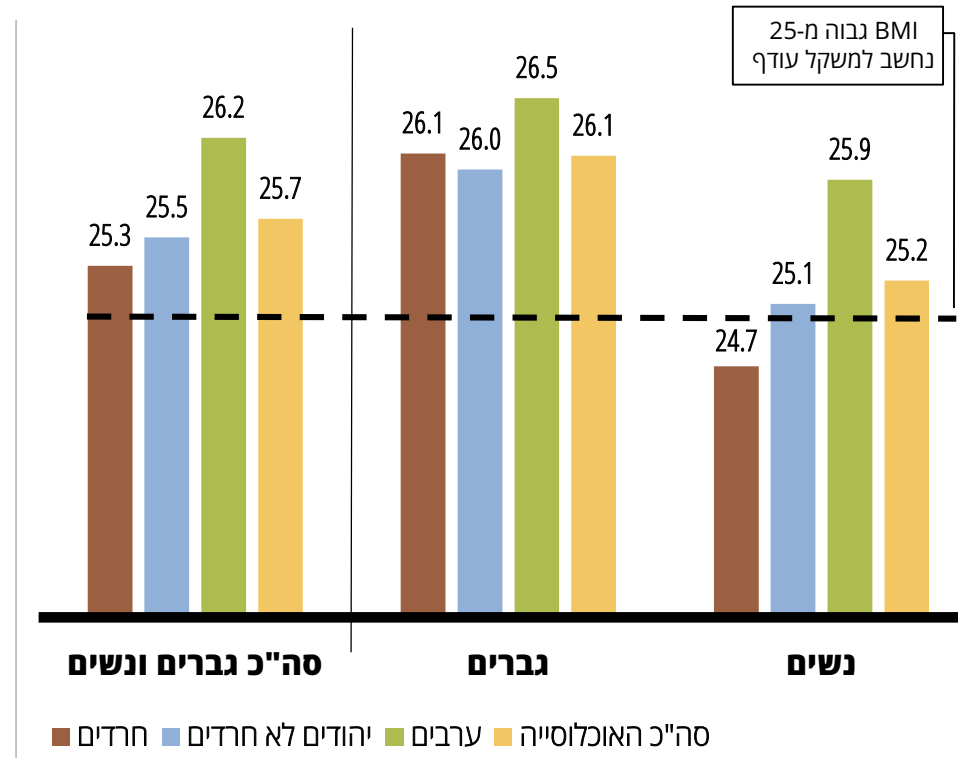

מקור: ניצה (קלינר) קסיר ודמיטרי רומנוב, המכון החרדי למחקרי מדיניות. נתונים: הסקר החברתי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, 2013.
* מעשנים לפחות סיגריה ביום

אורחות חיים: משקל ותזונה

מדד BMI (יחס המשקל לריבוע הגובה) ממוצע

לפי מין, בני 20 ומעלה

▪ לא נמצאו הבדלים משמעותיים
בהרגלי התזונה בין קבוצות
האוכלוסייה השונות

▪ שיעור החרדים הסובלים
מאי-ביטחון תזונתי גבוה*, אך:

- נמוך מהמצופה נוכח רמת ההכנסות
- מעטים סובלים מאי-ביטחון תזונתי
ניכר

*מקור: סקר ביטחון תזונתי, המוסד לביטוח לאומי.

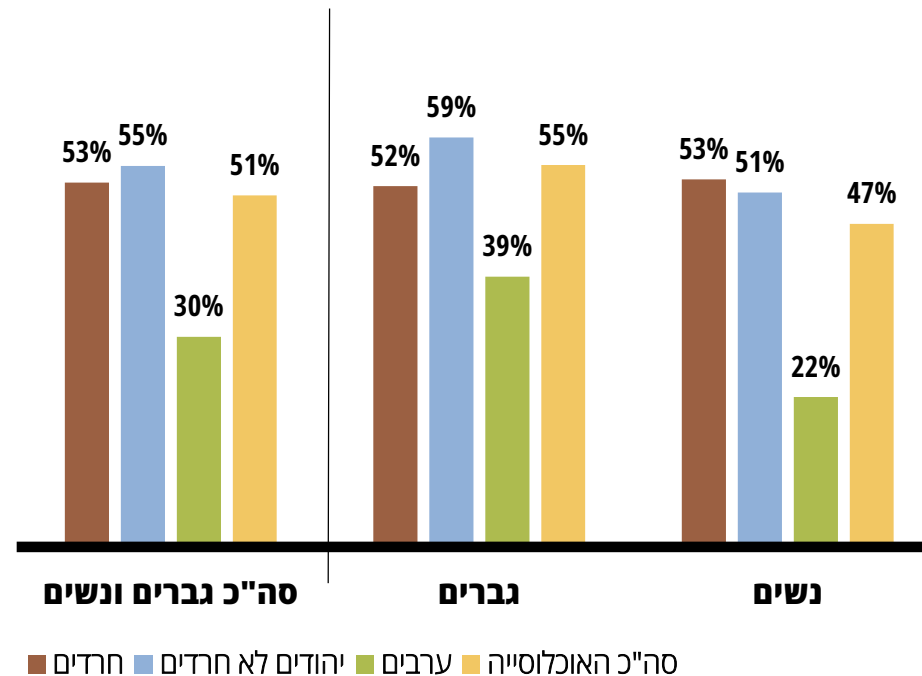
מקור: ניצה (קלינר) קסיר ודמיטרי רומנוב, המכון החרדי למחקרי מדיניות.
נתונים: הסקר החברתי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, 2010.

אורחות חיים: פעילות גופנית

שיעור העוסקים בפעילות גופנית*

לפי מין, בני 20 ומעלה

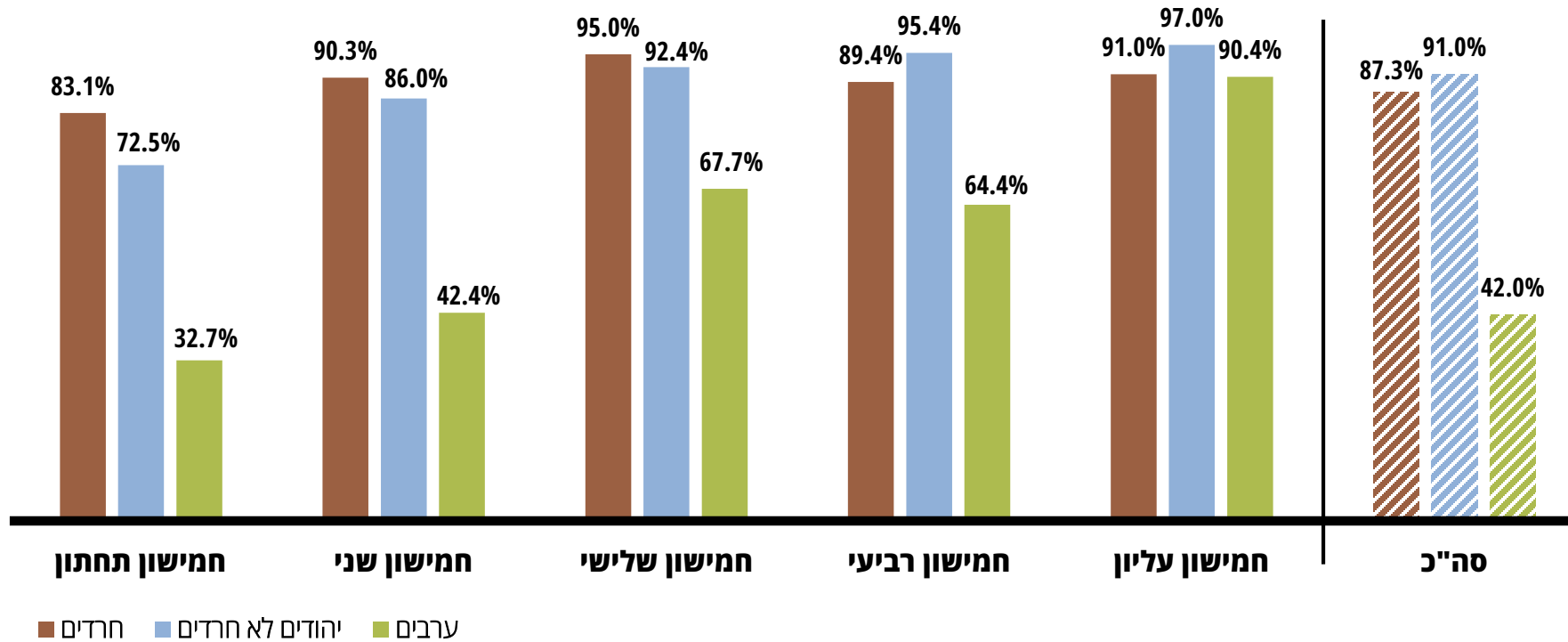
- שיעור דומה של עוסקים בפעילות גופנית בציבור החרדי ובציבור היהודי שאינו חרדי
- אופי פעילות שונה: התמקדות בפעילות גופנית מתונה לעומת פעילות מאומצת ובניית שרירים
- הסברים לשוני באופי הפעילות:
 - דימוי גוף אידיאלי שונה בשני המגזרים
 - הימנעות מהתעמלות בפומבי עקב כללי צניעות מחמירים

מקור: ניצה (קלינר) קסיר ודמיטרי רומנוב, המכון החרדי למחקרי מדיניות.
 נתונים: הסקר החברתי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, 2010.
 *הנתונים מתייחסים לפעילות גופנית, במינון כלשהו, בשלושת החודשים האחרונים.

רפואה: ביטוחי בריאות משלימים

שיעור משקי הבית בעלי ביטוח משלים של קופות חולים לפי חמישוני הכנסה

מקור: ניצה (קלינר) קסיר ודמיטרי רומנוב, המכון החרדי למחקרי מדיניות.
נתונים: סקר הוצאות משק הבית הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, 2016.

רפואה: ביטוחי בריאות פרטיים

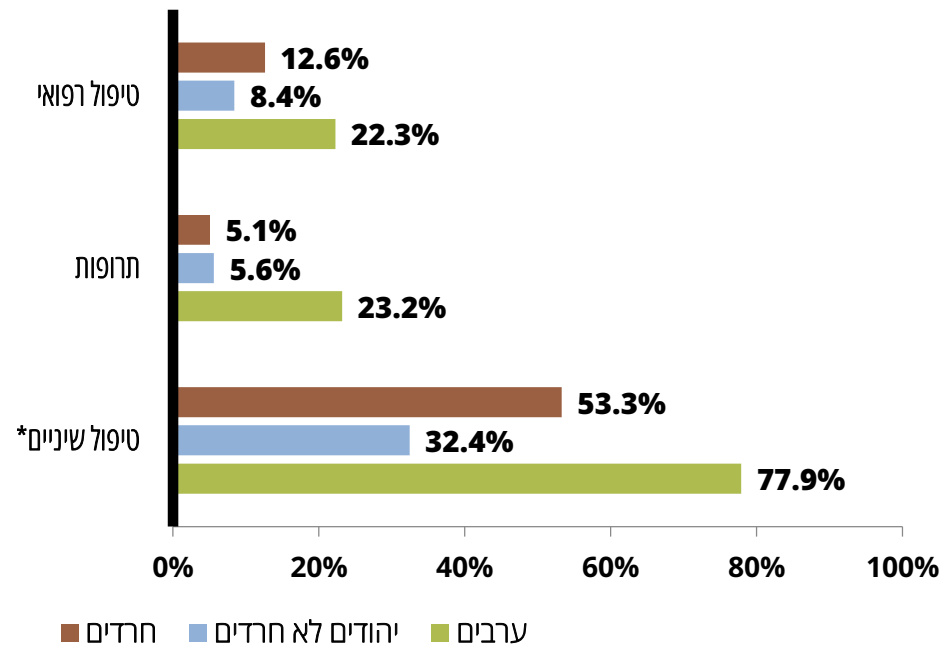
-
- שיעור החרדים המבוטחים בביטוח פרטי הוא רק כמחצית משיעור היהודים שאינם חרדים
 - גורמים אפשריים:
 - עלותו הגבוהה של ביטוח פרטי
 - מודעות נמוכה לקיומם של ביטוחים פרטיים
 - אמונה וביטחון בבורא עולם גורמים לכך שביטוח מפני אירועים חריגים שכאלו נתפס כמיותר ואף כפסול
 - תמיכה קהילתית במקרה של אירוע חריג

רפואה: ויתורים בשל קושי כלכלי

שיעור המוותרים על טיפולים ותרופות, מהנזקקים לטיפול ולתרופות, בשל קשיים כלכליים

בני 20 ומעלה, שנת 2016*

- שיעור המוותרים על טיפול רפואי או טיפול שיניים גבוה בהשוואה ליהודים לא חרדים
- הסברים מרכזיים:
 - רמת הכנסות נמוכה
 - היעדר ביטוח פרטי המכסה טיפולי שיניים וחלק מהטיפולים הרפואיים המתקדמים

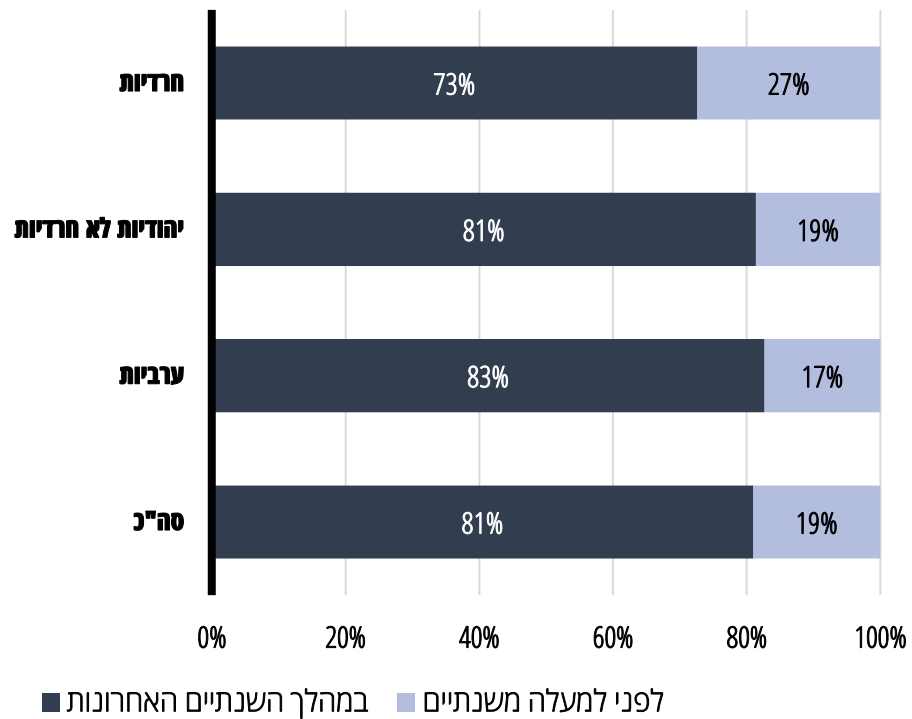

מקור: ניצה (קלינר) קסיר וזמיטרי רומנוב, המכון החרדי למחקרי מדיניות.
נתונים: הסקר החברתי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, 2016* (טיפול שיניים – 2013).

רפואה: בדיקות מוקדמות בקרב נשים

מתי נערכה הבדיקה האחרונה לגילוי מוקדם של סרטן השד (ממוגרפיה)*

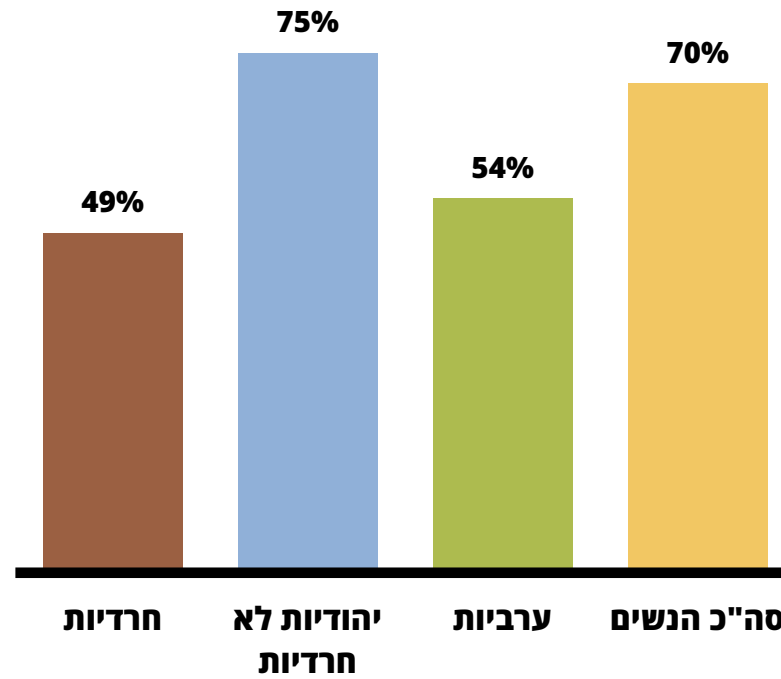
בנות 40 ומעלה

* בקרב נשים שעברו בדיקה לגילוי מוקדם של סרטן השד.

שיעור הנשים שנבדקו בבדיקה לגילוי מוקדם של סרטן השד (ממוגרפיה)

בנות 40 ומעלה

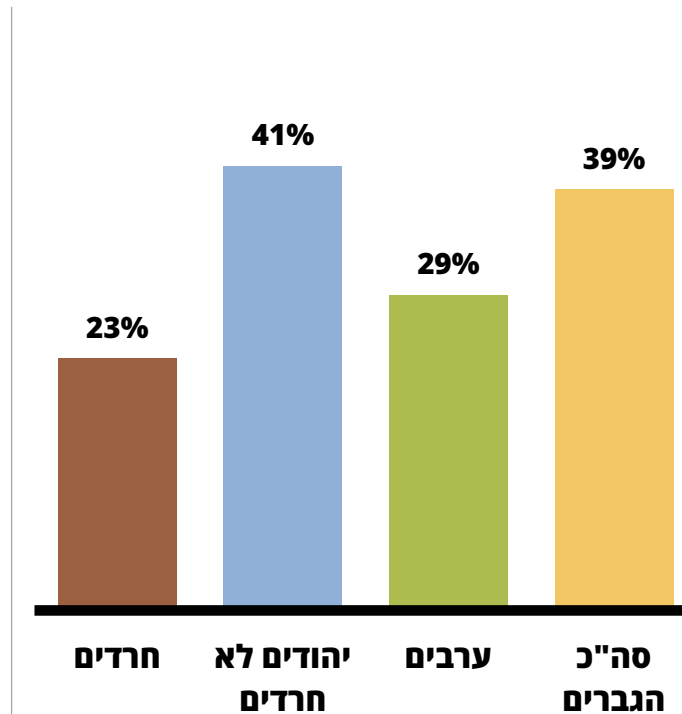
מקור: ניצה (קלינר) קסיר ודמיטרי רומנוב, המכון החרדי למחקרי מדיניות. נתונים: הסקר החברתי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, 2010.

רפואה: בדיקות מוקדמות בקרב גברים

שיעור הגברים שנבדקו בבדיקה לגילוי מוקדם של סרטן הערמונית (פרוסטטה)

בני 50 ומעלה

- בדומה לנשים החרדיות, גם גברים חרדים ממעטים להיבדק לגילוי מוקדם
- נובע מחוסר מודעות למחלה ולצורך להיבדק

מקור: ניצה (קלינר) קסיר ודמיטרי רומנוב, המכון החרדי למחקרי מדיניות. נתונים: הסקר החברתי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, 2010.

ניצה (קלינר) קסיר ודמיטרי רומנוב

תודה על ההקטנה

המכון
החרדי
למחקר
מדיניות